

Kongresforslag 11.1.01: Bedre løn til sygeplejersker

Titel på kongresforslaget	Dansk Sygeplejeråd styrker indsatsen for medlemmers og tillidsvalgtes mod til at ytre sig.
Forslagsstiller	Kredsbestyrelsen i Kreds Hovedstaden, Kredsbestyrelsen i Kreds Sjælland og Andreas Lund Andersen (Kreds Syddanmark)
Kongresforslagets ordlyd	<p>Dansk Sygeplejeråd skal udarbejde klare retningslinjer og procedurer, der støtter medlemmer, som udsættes for repressalier fra deres arbejdsgiver på grund af udtalelser om deres arbejde.</p> <p>Dansk Sygeplejeråd skal nedsætte en arbejdsgruppe med bl.a. medlemmer, der har oplevet negative konsekvenser fra arbejdspladsen, fordi de har ytret sig, når der skal udarbejdes en fremadrettet strategi for støtte.</p>
Motivation for kongresforslaget	<p>Dette kongresforslag skal betragtes som en opfølgning på "Vi bruger og værner om ytringsfriheden", som Kreds Sjælland fik vedtaget i 2016. Det er især eksemplet, som opfordrer til, at vi i Dansk Sygeplejeråd udarbejder en fremadrettet strategi for individuel støtte til medlemmer, som udsættes for repressalier fra deres arbejdsgiver på grund af udtalelser om deres arbejde, vi skal arbejde mere med i fagforeningen.</p> <p>https://dsr.dk/sites/default/files/241/111_vi_bruger_og_vaerner_om_ytringsfriheden.pdf</p> <p>Dansk Sygeplejeråd har på hjemmesiden et link til oplysninger omkring ytringsfrihed samt gode råd. Men der mangler oplysninger om, hvordan fagforeningen kan hjælpe medlemmer og tillidsvalgte, som på baggrund af deres ytringer, mødes med negative jobmæssige konsekvenser så som degradering, "kammeratlige samtaler" med lederen, afskedigelser på grund af samarbejdsvanskeligheder eller ligefrem sanktioner ved ansøgning om andet job, på baggrund af deres ytringer.</p> <p>På trods af Dansk Sygeplejeråds initiativer og de fine hensigter i Justitsministeriets vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed er der stadig medlemmer, som oplever negative konsekvenser på jobbet på grund af deres ytringer. Der er beretninger om medlemmer, som efterfølgende bliver sanktioneret, så deres ansøgning end ikke forelægges ansættelsesudvalget, og de derved ikke kommer i betragtning til en ny stilling, uagtet deres kvalifikationer og kompetencer.</p> <p>Vi ser et behov for, at Dansk Sygeplejeråd styrker indsatsen for at værne om sygeplejerskers ytringsfrihed. Analysen fra 2019 om ytringsfrihed for sygeplejersker viste en stigning på andelen af</p>

sygeplejersker, der havde oplevet kritisable forhold på arbejdspladsen, som offentligheden burde have kendskab til, men som de ikke var trygge ved at ytre sig om. Vi ønsker derfor, at der udarbejdes klare retningslinjer og procedurer for, hvorledes DSR skal agere, hvis sygeplejersker bliver sanktioneret eller straffet for ytringer om kritisable forhold på arbejdspladsen.

Vi har ikke løsningen på problematikken, men vi tror, at en arbejdsgruppe bestående af bl.a. kongresdelegerede, faglige konsulenter og almene medlemmer, som evt. selv har stået i disse situationer, kan inspirere os i organisationen til, hvorledes vi skal agere fremover, hvis vi vil styrke sygeplejerskers mod, lyst og ret til at ytre sig.

Hovedbestyrelsens bemærkninger:

Sekretariatet ser ikke et stigende antal sager, hvor sygeplejersker har oplevet negative konsekvenser på jobbet på grund af deres ytringer.

Det er vigtigt, at der skelnes mellem ytringer om arbejdsforholdet, herunder påtænkte besparelser/omstruktureringer, og ytringer, hvor medlemmet potentielt kan komme til at overtræde tavshedspligten, Sundhedsloven eller Straffeloven. Det er den sidste kategori, der udgør de fleste sager.

I samarbejde med kredsene og Lederforeningen rådgives medlemmer, der står overfor eller påtænker at ytre sig/lade sig interviewe, og ytringsfrihed er en del af undervisningen (konceptaktivitet) af TR/FTR om "*Opsigelse på grund af arbejdstagers forhold*". I kongresperioden blev konceptaktiviteten gennemført 9 gange. Det lave antal gange skyldes, at undervisningen i de nye ferieregler blev prioriteret i 2019, og i 2020 og 2021 var al undervisning aflyst på grund af Covid-19.

På DSR's hjemmeside er der desuden en situationsside om "Din Ytringsfrihed"
<https://dsr.dk/loen-og-arbejdsvilkaar/din-situation/din-ytringsfrihed>

Her gives der rådgivning om:

- Grænserne for ytringsfriheden set i forhold til tavshedspligten mv.
- Guide om, hvordan man konkret skal agere og henvende sig til, hvis man har spørgsmål
- Ytringsfrihed for ledere, og
- Henvisning til relevante vejledninger

Offentligt ansattes ytringsfrihed har stort fokus både i Forhandlingsfællesskabets juridiske gruppe, hvor nye afgørelser drøftes, og bl.a. har DSR sammen med Fagbevægelsens Hovedorganisation fået afvist forringelser i forbindelse med en revision af Justitsministeriets vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed, som derefter blev stoppet.

Derudover er Kirsten Stallknecht-prisen, der blev indstiftet i 2001, blevet uddelt hvert 2. år. Formålet med prisen er at opmuntre sygeplejersker til at ytre sig offentligt uden at frygte for følgerne ved at stå frem.

Det fremgår af forståelsespapiret *Retfærdig retning for Danmark* af 25. juni 2019, at regeringen vil arbejde for at fremme offentligt ansattes ytringsfrihed. Folketingets partier er indkaldt til en indledende politisk drøftelse med justitsministeren om udmøntningen af dette punkt i slutningen af marts 2022. Sekretariatet deltager via Fagbevægelsens Hovedorganisation i det forberedende arbejde.

Som led i det forberedende arbejde er DSR – via FH – inviteret til møde i Justitsministeriet med henblik på en bred afdækning af ideer og mulige initiativer til at fremme offentligt ansattes ytringsfrihed.